

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/50/2024
Identifikačné číslo spisu:	7218010372
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7218010372.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Dušana Krč - Šeberu a JUDr. Dušana Szabóa v trestnej veci obvineného J. L. a spol., pre zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 19. novembra 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného J. L. a E. L. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 5. apríla 2023, sp. zn. 4To/2/2023, takto

rozhodol:

Uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4To/2/2023 z 5. apríla 2023 a konaním, ktoré mu predchádzalo bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku,

porušený zákon

v ustanoveniach § 176 ods. 2 Trestného poriadku, § 319 Trestného poriadku

v neprospech obvinených J. L. a E. L..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 4To/2/2023 z 5. apríla 2023, rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn. 1T/21/2018 z 18. mája 2022, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku p r i k a z u j e Mestskému súdu Košice, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej tiež „okresný súd" alebo „súd prvého stupňa") z 18. mája 2022, sp. zn. 1T/21/2018 bol:

obvinený J. L. v bode 1) rozsudku uznaný vinným z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona,

obvinený E. L. v bode 1) rozsudku uznaný vinným zo zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a v bode 2) rozsudku z prečinu útoku na verejného činiteľa podľa § 324 ods. 1 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

1.) v F. na ul. O. S. pri pozemku s chatkou s popisným číslom A. nachádzajúcom sa v záhradkárskej osade pod vodojemom dňa 4.3.2017 asi o 17.00 hod. po tom, ako ich členovia hliadky Mestskej polície v Košiciach poškodený E. R. a poškodený R. V. v zmysle § 10 ods. 1 zákona o obecnej polícii č. 564/1991 Zb. v znení neskorších predpisov vyzvali, aby sa dostavili na podanie vysvetlenia na Mestskú políciu Košice, stanica Západ, týchto fyzicky napadli tým spôsobom, že obvinený E. L. najskôr najmenej trikrát udel päsťou poškodeného V. do záhlavia a tváre, vzápätí obvinený J. L. najmenej dvakrát udel päsťou poškodeného V. do oblasti hlavy, následne potom ako poškodený R. počas fyzického zápasu s obvineným E. L. spadol na zem, tento ho už ležiaceho na zemi viackrát udel do oblasti tváre a hlavy a kopal ho do oblasti chrbta a napokon obvinený E. L. opätovne fyzicky útočil na poškodeného V., pričom v dôsledku konania obvineného E. L. poškodený E. R. utrpel zranenie, a to pomliaždenia hrudníka vpravo so zlomeninou 10.- teho rebra vpravo s dobou liečenia a neschopnosťou k práci do 3 týždňov a v dôsledku vyššie opísaného protiprávneho konania oboch obvinených poškodený R. utrpel zranenia, a to pomliaždenie tváre vľavo a hlavy v temenno-spánkovej oblasti vľavo a poškodený R. V. utrpel v dôsledku konania oboch obvinených zranenia, a to povrchové pomliaždenie tváre bez krvnej podliatiny a opuchu, stav po krvácaní z ľavej nosovej dierky, pomliaždenie šije s opuchom a povrchové pomliaždenie v oblasti ľavého členka bez opuchu a krvnej podliatiny s dobou liečenia a neschopnosťou k práci do 5 dní,

2.) obvinený E. L. v F. na ul. O. S. na presne nestotožnenom mieste nachádzajúcom sa v záhradkárskej osade pod vodojemom dňa 4.3.2017 v presne nezistenom čase po 17.00 hod. sa vyhrážal členom hliadky Mestskej polície v Košiciach poškodenému E. R. a poškodenému R. V. so slovami „že keď sa dostane do ruskej armády a bude mať samopal, všetkých ich postrieľa" a so slovami „ja Vás zabijem, ja Vás zastrelím, ja Vás postrieľam", a takto konal z dôvodu, že poškodený E. R. a poškodený R. V. ako členovia hliadky Mestskej polície v Košiciach použili donucovacie prostriedky voči jeho bratovi obvinenému J. L..

Za to okresný súd uložil:

obvinenému J. L. podľa § 323 ods. 1 Trestného zákona, § 38 ods. 2, § 20 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 24 (dvadsaťštyri) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, § 50 ods. 1 Trestného zákona podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 30 (tridsať) mesiacov,

obvinenému E. L. podľa § 323 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, § 41 ods. 1, ods. 2, § 20 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 36 (tridsaťšesť) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 1 Trestného zákona podmiennečne odložil na skúšobnú dobu s probačným dohľadom na 48 (štyridsaťosem) mesiacov a podľa § 51 ods. 4 písm. g) Trestného zákona mu uložil aj povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom programu sociálneho výcviku.

Zároveň súd prvého stupňa podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil:

- J. L. a E. L. (ďalej aj „obvinení" alebo „dovolatelia") povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému R. V., škodu vo výške 353,20,- Eur,
- obvinenému E. L. povinnosť nahradiť poškodenému E. R., škodu vo výške 706,40,- Eur.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali obvinení odvolanie, ktoré Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež „krajský súd" alebo „odvolací súd") uznesením z 5. apríla 2023, sp. zn. 4To/2/2023 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy označenému uzneseniu krajského súdu podali obvinení, prostredníctvom svojho obhajcu

JUDr. Rastislava Cestického, advokáta so sídlom v Košiciach, ul. Palackého č. 1, vo svoj prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. e), písm. g), písm. i) Trestného poriadku, doplnené podaniami obvinených z 28. septembra 2023, 2. októbra 2023, 4. októbra 2023, 5. októbra 2023, 16. októbra 2023, 17. októbra 2023, 18. októbra 2023, 19. októbra 2023, 23. októbra 2023, 20. novembra 2023, 22. novembra 2023, 16. augusta 2024, spolu s prílohami v podobe fotografií dokumentujúcich miesto činu, na ktorých obvinení vyznačili svoje postavenie a postavenie svedkov v čase spáchania skutku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinení vyjadrili názor, že súdy nižších stupňov dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď ich uznali za vinných zo skutkov kladených im za vinu, pretože, podľa ich názoru, nebolo preukázané, že sa skutky stali tak, ako sú uvedené v obžalobe. Zdôraznili, že od počiatku popierali svoju vinu, súvisle a nemenne vypovedali o skutku tak, ako sa stal, pričom ich výpovede boli spochybnené jedine poškodenými, a teda vyvrátené neboli, pretože ide iba o tvrdenie proti tvrdeniu. Dodali, že obžaloba aj obvinenie boli vykonštruované poškodenými s cieľom vyhnúť sa podozreniu zo spáchania skutkov, ktoré by mohli byť kvalifikované ako trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa. V tejto súvislosti poukázali na, podľa ich názoru, rozsiahle rozpory vo výpovediach poškodených, ako aj jednotlivých svedkov a považovali za absurdné, že ako obžalovaní/odsúdení museli dvakrát volať mestskú políciu, výsledkom čoho malo byť podanie vysvetlenia a keď zavolali štátnu políciu, boli nedôvodne použité donucovacie prostriedky zo strany poškodených. Porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku videli dovolatelia v tom, že im bolo zabránené kľásť svedkom vopred pripravené otázky, ktoré mali zásadný vplyv na vedenie ich obhajoby, k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku došlo v prejednávanej veci, podľa názoru obvinených, v tom, že bolo podaných niekoľko námietok zaujatosti, a to tak v prípravnom konaní, ako aj súdnom konaní, o ktorých však nebolo zákonným spôsobom rozhodnuté, neboli zákonným spôsobom vyhodnotené ako námietky, ale ako iné podania, respektíve ako podania smerujúce k procesnému postupu bez rozhodnutia a bez náležitého odôvodnenia, naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku videli dovolatelia v tom, že nimi predložené dôkazy, a to zvukové záznamy boli ignorované, neboli vykonané zákonným spôsobom, nebol vykonaný trest proporcionality a z predložených dôkazov neboli vyhotovené písomné prepisy a napokon naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku videli obvinení v nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo v nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia pri komplexnom vyhodnotení ich podania z 28. septembra 2023. V podstate na základe vyššie uvedených dôvodov obvinení navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom vyslovil, že uznesením krajského súdu v spojení s uznesením okresného súdu bol porušený zákon v ustanoveniach § 371 ods. 1 písm. c), písm. e), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku, zrušil dotknuté rozhodnutia okresného, ale aj krajského súdu a Mestskému súdu Košice prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V písomných podaniach predložených priamo obvinenými dovolatelia predostreli svoj pohľad na priebeh skutkového deja, ktorý detailne popísali, svoj pohľad na hodnotenie vykonaného dokazovania a nimi vyvedené tak skutkové, ako aj právne závery podporujú svoje závery zvukovými záznamami na nimi predložených CD-nosičoch. S poukazom na príslušné ustanovenia zákona číslo 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, zákona číslo 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, smernice číslo 5/2011 o objasňovaní priestupkov Mestskej polície Košice a ďalšie namietali, že poškodení R. V. a E. R., príslušníci Mestskej polície v Košiciach, postupovali pri vybavovaní nimi (obvinenými) oznámených priestupkov, ktorých sa mal dopustiť svedok K. V. v prítomnosti svedka H. Y., v rozpore so zákonom, používajúc okrem iného lešť založenú na nepravdivej informácii, že Slovenský pozemkový fond z dôvodu zanedbateľne nízkej škody nechce oznámený priestupok riešiť, keď navyše na podklade sprístupnenej písomnej informácie získanej na podklade zákona o slobodnom prístupe k informáciám zistili, že hoci oznámili (obvinení) podozrenie zo spáchania dvoch priestupkov Mestská polícia v Košiciach vybavovala len jeden priestupok (ako to vyplýva zo sprístupneného spisu sp. č. MsP - 2/2017/P - 006), a to až do takej miery, že sa svojím konaním mali (poškodení) dopustiť trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, pritom trestnoprávna ochrana sa verejnému činiteľovi v zmysle ustanovení § 323 a § 324 Trestného zákona poskytuje len za predpokladu, že verejný

činiteľ vykonáva svoju právomoc v súlade so zákonom. Obvinení ďalej s poukazom na konkrétne rozpory vo výpovediach jednotlivých svedkov, ale taktiež na skutočnosť, že obvinený E. L. bol postrelený do ľavej nohy pod kolenom zo zadnej strany, pričom poškodený E. R. mal naňho (obvineného E. L.) vystreliť, keď bol otočený tvárou k nemu, čo však podľa názoru dovolateľov nebolo, vzhľadom na smer strely a výpovede svedkov, možné, poukazujúc pritom na znalecký posudok znalkyne MUDr. Y. Y. vypracovaný pre potreby konania pod ČVS: KRP-45/1-VYS-KE-2017 a súdneho konania spisovej značky 6T/57/2018 a hlásenie poškodeného E. R. operačnému stredisku, že strelil E. L. v čase, kedy bol na úteku, vyvodzovali nepravdivosť tvrdení vo veci vypočutých poškodených R. V. a E. R. a svedkov H. Y. a K. V.. Naplnenie dovolacieho dôvodu plynúceho z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku videli obvinení v tom, že rozsudok okresného súdu nebol založený na dôkazoch, ktoré by boli vykonané zákonným spôsobom, ale na dôkazoch poznačených trestným činom krivej výpovede a krivej prisahy zo strany svedkov s tým, že tieto krivé (nepravdivé) výpovede „otrúvili“ aj všetky ďalšie dôkazy v zmysle teórie „plodov otráveného stromu“, v dôsledku čoho rozsudok okresného súdu nemôže byť založený ani na správnom právnom posúdení zisteného skutku, a to aj z dôvodu klamlivých záverov znalca MUDr. B. R. PhD., z odboru zdravotníctvo, farmácia, odvetvie chirurgia a traumatológia, v rámci ktorých znalec konštatoval, že obvinený E. L. mal E. R. fyzickým útokom spôsobiť zlomeniu rebra, hoci prílohou znaleckého posudku č. 78/2018 nebol röntgenový snímok, čo znalec odôvodnil tým, že nedostal od E. R. súhlas na sprístupnenie sporného snímku, pričom znalec nereagoval ani na výzvu zo strany konajúceho súdu, aby v primeranej lehote predložil existujúci röntgenový snímok, čím je, podľa názoru dovolateľov, naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Obvinení ďalej namietali, že nebolo vyhovené ich návrhom na opravu zápisníc o hlavnom pojednávaní z 11. septembra 2019 a 20. novembra 2019 a ani návrhu na opravu odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku videli obvinení v tom, že proti senátu 4T krajského súdu, ktorý rozhodol o ich odvolaní, vzniesli námietku zaujatosti, o ktorej však rozhodnuté nebolo s poukazom na ustanovenie § 32 ods. 6 Trestného poriadku s odôvodnením, že obvinení založili svoju námietku zaujatosti na procesnom postupe súdu, s čím dovolatelia vyjadrili nesúhlas namietajúc, že predseda odvolacieho senátu v ich trestnej veci bol zároveň predsedom senátu, ktorý rozhodoval o sťažnosti obvineného E. L. proti uzneseniu, ktorým sa samosudca JUDr. Ján Lokša nevyhlásil z vykonávania úkonov trestného konania vo veci Okresného súdu Košice II vedenej pod spisovou značkou 6T/57/2018 (predmetom, ktorej bolo rozhodnutie o obžalobe podanej na E. R. z dôvodu streľby na E. L.), a to tak, že sťažnosť bola zamietnutá z dôvodu, že samosudca svoj postup, ktorým neumožnil vstup do pojednávacej miestnosti poškodenému E. L., vysvetlil nevyhnutnými opatreniami proti šíreniu choroby Covid-19 neumožňujúcimi vstup do pojednávacej miestnosti osobám, ktoré nedokázali preukázať, že boli zaočkované proti tejto chorobe, túto chorobu prekonali, alebo negatívnym testom, s čím obvinení nesúhlasili, pretože splnomocnenec poškodeného J. L. zaočkovaný bol. Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku videli obvinení aj v tom, že im nebolo umožnené klásť vopred pripravené otázky svedkom a namietali, že vo vzťahu k príslušníkom mestskej polície konali v nutnej obrane, prípadne v krajnej núdzi s tým, že J. L. spôsobil poškodenému E. R. zranenia až potom, čo ho poškodený napadol tým, že nezákonným a nesprávnym spôsobom voči nemu uplatňoval donucovacie prostriedky (hmaty a chvaty), ohľadom čoho ešte v priebehu odvolacieho konania podali niekoľko trestných oznámení. Porušenie práva na obhajobu videli dovolatelia aj v tom, že neboli vykonané dôkazy, ktoré špecifikovali v podaní z 10. decembra 2018, ktorými chceli preukázať, že poškodení R. V. a E. R. spolu s koordinačným pracovníkom Mestskej polície Košice si vymysleli to, že ich prvé a aj druhé oznámenie priestupkov K. V. Slovenský pozemkový fond nehodlá riešiť z dôvodu zanedbateľnej škody, a v druhom prípade pretože prejazdom cez zeleň nemohlo dôjsť k priestupku. Ďalej obvinení dôvodili, že z dôkazu v podobe CD nosiča pod č. 3 nebol zo strany konajúceho súdu vyhotovený prepis, čím došlo k prekrúteniu dôkaznej sily tohto dôkazu, pretože za iných okolností by bol tento dôkaz spôsobilý vyvrátiť hodnovernosť výpovedí svedkov R. V. a E. R., preto nevyhotovením prepisu nahrávky č. 3 došlo, podľa názoru obvinených, k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, vzhľadom na to, že rozhodnutie bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom a boli dosiahnuté trestným činom krivej výpovede a krivej prisahy svedkov R. V. a E. R.. Zároveň namietali, že 18. januára 2024 sa dozvedeli, že z technických príčin vôbec neexistuje zvukový záznam z hlavného pojednávania konaného 18. mája 2022, kedy bol vyhlásený

rozsudok bez ich prítomnosti, v dôsledku čoho sa nedá posúdiť, či obsah vyhláseného rozsudku je v plnom súlade s tým, čo je v písomnej forme uvedené v zápisnici. Zaujatosť okresného súdu vyvodili obvinení aj zo skutočnosti, že nevykonali ako dôkaz CD nosič pod č. 3, ktorý by preukázal klamstvá poškodených R. V. a E. R.. V neposlednom rade obvinení namietali nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Na podklade vyššie uvedeného dovolateľa navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie okresného súdu, rozhodnutie krajského súdu a vec prikázal okresnému súdu na opätovné prejednanie inému samosudcovi.

K dovolaniu obvinených sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej tiež „prokurátor“) dôvodiť, že obvinení argumentujú skutočnosťami, ktoré prezentovali v trestnom konaní vrátane podaného odvolania, pričom ich vyhodnocujú vo svoj prospech. Prokurátor sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý rozsiahlym spôsobom opísal a dôsledne vyhodnotil výsluchy svedkov, ako aj ďalšie dôkazy, pričom obvinení v podanom dovolaní neprezentovali nové skutočnosti, vo vzťahu ku ktorým by bolo potrebné zaujať stanovisko. K námietkam obvinených založených na tvrdení, že nebolo zákonným spôsobom rozhodnuté o ich námietkach zaujatosti, prokurátor poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 18. septembra 2020, sp. zn. 4Tos/58/2020, ktorým bola podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá ich sťažnosť proti uzneseniu Okresného súdu Košice II podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku z 5. februára 2020, sp. zn. 1T/21/2018 o nevyklúčení samosudkyne z vykonávania úkonov trestného konania. Vzhľadom na vyššie uvedené prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvinených podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Vo svojich dopĺňujúcich vyjadreniach k dovolaniu obvinených prokurátor uviedol, že doplnenia dovolania neobsahujú nové skutočnosti, ku ktorým by bolo potrebné zaujať stanovisko. Vzhľadom na uvedené zotrval na svojom návrhu, aby dovolací súd dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinení pred podaním dovolania využili svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd ďalej zistil, že dovolanie obvinených E. L. a J. L. vo vzťahu k namietaným okolnostiam týkajúcim sa porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom napĺňajúcim tým dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je opodstatnené.

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a následne aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011.

V tejto súvislosti sa potom žiada ešte uviesť, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 209/04, IV. ÚS 350/2014, II. ÚS 449/2015, IV. ÚS 115/2003, II. ÚS 76/2007, I. ÚS 241/2007).

Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, III. ÚS 155/2018).

Z hľadiska práva na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] ako imanentnej súčasť spravodlivého procesu je potom potrebné posúdiť, či skôr konajúce súdy nižšieho stupňa (v komplexe ich rozhodnutí) svoje relevantné závery náležite odôvodnili vo všetkých podstatných okolnostiach pre rozhodnutie (primerane rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 546/2020, IV. ÚS 156/2022). Absencia vôbec akejkoľvek odpovede na obvineným nastolené námietky, na ktoré krajský súd vo svojom napadnutom uznesení nereagoval, je možné subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (primerane rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 546/2020, IV. ÚS 171/2021, IV. ÚS 463/2021, IV. ÚS 491/2021, IV. ÚS 510/2021, IV. ÚS 156/2022), pritom najvyšší súd sám dôkazy nehodnotí, avšak posúdi, či sa s kritickou otázkou prijateľne (udržateľne) vysporiadal súd, ktorého rozhodnutie dovolací súd preskúmava [z hľadiska dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] - primerane rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 546/2020, IV. ÚS 156/2022.

V nadväznosti na uvedené je nutné skúmať najmä to, či obvineným nastolené otázky relevantného charakteru odvolací súd zodpovedal a ak áno, či takáto odpoveď mala dostatočne vyčerpávajúci charakter. Pričom však nestačí, ak príslušný súd na argument obvineného „len“ zareaguje - podstatným je, či sa s ním dostatočne vyrovná (primerane napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 292/2020, III. ÚS 402/2008, III. ÚS 44/2011). Iba vtedy možno v ústavnoprávnej rovine zodpovedne

posúdiť spravodlivosť trestného konania ako celku berúc do úvahy skôr zmienené kritériá (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 1Tdo/11/2021, 3Tdo/64/2011).

Podľa § 176 ods. 2 Trestného poriadku v odôvodnení (uznesenia) treba, ak to prichádza podľa povahy veci do úvahy, uviesť najmä skutočnosti, ktoré sa považujú za dokázané, dôkazy, o ktoré sa skutkové zistenia opierajú, úvahy, ktorými sa rozhodujúci orgán spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, ako aj právne úvahy, na ktorých základe podľa príslušných ustanovení zákona posudzoval dokázané skutočnosti.

Podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Ťažiskom súdneho rozhodnutia je jeho presvedčivosť obsiahnutá v odôvodnení vyhotovenom podľa § 168 ods. 1 Trestného poriadku (ak ide o rozsudok), prípadne § 176 ods. 2 Trestného poriadku (ak ide o uznesenie). Len také odôvodnenie rozhodnutia zodpovedá aj požiadavke čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak dáva primeranú odpoveď aj na návrhy, argumenty a námietky účastníka konania, a teda svojím obsahom zaručuje riadny výkon spravodlivosti a je predpokladom možnosti kontroly verejnosťou a uplatňovania opravných prostriedkov v zmysle poučenia (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Tost/16/2015, 6To/12/2016).

Obvinení v podanom dovolaní okrem iného namietali nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšieho stupňa.

K tomu je potrebné v prvom rade uviesť, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka (vecného) vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Inak povedané je úlohou obvineného (kvalifikovane zastúpeného obhajcom), aby v podanom dovolaní vecne špecifikoval konkrétne chyby rozhodnutia prípadne konania, ktoré mu predchádzalo, je však už vecou dovolacieho súdu, aby takto vecne špecifikované konkrétne chyby podradil pod príslušné ustanovenie § 371 Trestného poriadku a posúdil jeho ne/naplnenie (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

Nedostatok, zjednodušene povedané, presvedčivého odôvodnenia rozhodnutia súdu tak, ako to už bolo vyššie uvedené, napĺňa dovolací dôvod podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Okresný súd v dôvodoch svojho rozhodnutia po opise obsahu vykonaných dôkazov v rámci svojich úvah v podstate uviedol, že obžalovaní sú zo spáchania stíhaných skutkov usvedčení výpoveďami poškodených E. R. a R. V., ktorí priebeh konania opísali podrobne s tým, že ich výpovede sú presvedčivé, konzistentné bez zistenia logických rozporov, a preto dôveryhodné, podporované výpoveďami svedkov K. V. a H. Y., medzi ktorými a výpoveďami poškodených neboli zistené rozpory, a preto sú dôveryhodné s tým, že pôvod a mechanizmus vzniku zranení poškodených objasnila výpoveď znalca a jeho znalecký posudok, pričom navyše obvinení sa k určitému úmyselnému fyzickému kontaktu s poškodenými priznali, hoci ho prezentovali ako obranu voči konaniu poškodených, čím považoval súd prvého stupňa obranu obvinených týmito dôkazmi za vyvrátenú (strana 19, prvý a druhý odsek zdola, strana 20 druhý a tretí odsek zhora) s tým, že krajský súd túto argumentáciu v zásade takmer doslova bez akéhokoľvek doplnenia prevzal do svojho uznesenia (strana 4, posledný odsek).

Obvinení však už v priebehu konania pred súdom prvého stupňa, prípadne v odvolacom konaní (vyjadrenie k vykonanému dokazovaniu, záverečná reč, podané odvolanie vrátane podaní postúpených prokurátorom súdu prvého stupňa z dôvodu ich vyhodnotenia ako súčasti obhajoby obvinených a ich odvolacích námietok) namietali v podstate, že verejnému činiteľovi je poskytovaná trestnoprávna ochrana v zmysle § 323 a § 324 Trestného zákona a iné len za predpokladu, že verejný činiteľ vykonáva svoju právomoc v súlade so zákonom (teda ju nezneužil) s tým, že dovolatelia tvrdili, že poškodení vykonávali svoju právomoc v rozpore so zákonom (číslo 564/1991 Zb. o obecnej polícii, číslo 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore) a so smernicami (číslo 2/2017, ktorou sa upravuje výkon služby niektorých zamestnancov a príslušníkov Mestskej polície v Košiciach a číslo 5/2011 o objasňovaní priestupkov v Mestskej polícii Košice), navyše za použitia ľsti spočívajúcej v, podľa názoru obvinených, nepravdivej informácii, ktorú si policajti mestskej polície nemohli z hľadiska časových súvislostí obstarat', že Slovenský pozemkový fond na prejednaní priestupku z dôvodu zanedbateľnej škody netrvá, a preto trestnoprávnu ochranu verejného činiteľa v zmysle Trestného zákona nepožívali, čo v konečnom dôsledku, podľa ich názoru znamená, že sa nemohli z tohto dôvodu dopustiť trestného činu útoku na verejného činiteľa.

Bez toho, aby najvyšší sud akýmkoľvek spôsobom prejudikoval, či poškodení ne/vykonávali ich právomoc v súlade so zákonom, je potrebné uviesť, že podľa dlhodobo ustálenej súdnej praxe (R 47/1980, ZSP 11/2005), ale aj právnej teórie, trestnoprávna ochrana sa verejnému činiteľovi neposkytuje, ak svoju právomoc zneužil, prekročil svoju právomoc, uskutočnil zákrok, na ktorý nie je podľa zákona oprávnený, alebo keď k útoku voči jeho osobe došlo z toho dôvodu, že verejný činiteľ svojou neznalosťou alebo neskúsenosťou nedodrжал predpisy, ktoré sa vzťahujú k výkonu jeho právomocí, a to pre nedostatok zákonného znaku „pri výkone právomoci" s tým, že príslušník obecnej polície je pri zákonomnom plnení úloh povinný, okrem iného, dbať, aby jeho zásah do práv a slobôd občana neprekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného zákroku. To potom znamená, že vyriešenie otázky, či poškodení vykonávali svoju právomoc v súlade so zákonom, bolo nevyhnutným predpokladom posúdenia, či obvinení svojím konaním naplnili po objektívnej stránke znaky skutkovej podstaty trestného činu útoku na verejného činiteľa. Súd nižšieho stupňa sa vo svojich skutkových zisteniach (ako to vyplýva z takzvanej skutkovej vety rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorou sa krajský súd bez výhrad stotožnil) obmedzili „len" na konštatovanie, že poškodení ako členovia hliadky Mestskej polície v Košiciach vyzvali obvinených, aby sa dostavili na podanie vysvetlenia na Mestskú políciu Košice, stanica Západ, po čom ich obvinení fyzicky napadli spôsobom tam popísaným, čo by mohlo nasvedčovať tomu, že poškodení vykonávali svoju právomoc v súlade so zákonom, keďže ako príslušníci mestskej polície sú oprávnení (§ 10 ods. 1 zákona číslo 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov) oznamovateľa priestupku vyzvať na dostavenie sa na mestskú políciu za účelom podania vysvetlenia, obvinení však namietali, že výzve na dostavenie sa na Mestskú políciu Košice za účelom podania vysvetlenia predchádzal výkon právomoci poškodených v rozpore so zákonom s tým, že po vysvetlení na mieste samom (kde malo dôjsť k priestupkom) už nebolo čo objasňovať (poriadok záhradkárskej osady, predloženia ktorého sa mestskí policajti - poškodení dožadovali obvinení aj tak pri sebe nemali), preto nebol dôvod, aby sa obvinení na Mestskú políciu Košice za účelom podania vysvetlenia dostavovali, a preto ani nebol dôvod na výzvu k takémuto úkonu, v dôsledku čoho považovali obvinení aj výkon právomoci poškodených v časti ich vyzvania na dostavenie sa na Mestskú políciu za účelom podania vysvetlenia za rozporný so zákonom. Na tieto svoje námietky však dovolatelia nedostali žiadnu odpoveď, a to tak v dôvodoch rozhodnutia súdu prvého stupňa, ako ani v dôvodoch rozhodnutia odvolacieho súdu, hoci išlo o zásadnú, podstatnú otázku, ktorá mala zásadný, podstatný význam pre posúdenie otázky ich viny.

Obdobne tak obvinení namietali, že hoci pripustili určitý fyzický útok zo strany obvineného J. L. na poškodených, dotknutý obvinený tak mal urobiť až potom, čo sa bránil proti nesprávne a nezákonne uplatneným donucovacím prostriedkom (hmatom a chvatom) zo strany poškodených, teda konal v nutnej obrane prípadne krajnej núdzi, keďže mali byť (pri uplatňovaní donucovacích prostriedkov) fyzicky a psychicky ponižovaní a týraní a zároveň sa bránili proti nezákonnému použitiu zbraní zo strany poškodených.

Opätovne bez toho, aby najvyšší súd akýmkoľvek spôsobom prejedlikoval ne/správnosť použitia donucovacích prostriedkov zo strany poškodených, či ne/splnenia podmienok nutnej obrany alebo krajnej núdze ani na túto podstatnú námietku (keďže ide o okolnosť vylučujúcu protiprávnosť činu) obvinení nedostali v dôvodoch rozhodnutí či už okresného alebo krajského súdu uspokojivú, presvedčivú odpoveď. Hoci zo skutkových okolností ustálených súdmi nižších stupňov nijakým spôsobom nevyplýva, že by o nutnú obranu či krajnú núdzu ísť malo, každopádne bolo povinnosťou súdov nižšieho stupňa na tieto námietky obvinených v dôvodoch napadnutých rozhodnutí reagovať, a to nielen konštatovaním, že obvinení sa bránili tým, že išlo z ich strany o obranu, avšak táto ich obhajoba bola vykonanými dôkazmi vyvrátená, ale aj poukázaním na konkrétne dôkazy a konkrétne úvahy, ktoré viedli súdy nižšieho stupňa k takémuto záveru s tým, že výpoveď Ing. Y. Y., veliteľa stanice Mestskej polície Košice - Západ, spolu s ním spísaným úradným záznamom v tom zmysle, že donucovacie prostriedky boli primerané, pre záver o primeranosti použitia donucovacích prostriedkov s ohľadom na skutočnosť, že tento záver si súd musí urobiť sám, keďže ide o posúdenie viny obvinených (§ 7 Trestného poriadku), skutočne nepostačuje.

Obvinení ďalej namietali porušenie ich práva na obhajobu tým, že im nebolo umožnené kľásť vypočúvaným svedkom otázku, čo malo, podľa ich názoru, negatívny dopad na spôsob vedenia ich obhajoby. Vzhľadom na to, že túto skutočnosť obvinení namietali už v priebehu odvolacieho konania, bolo povinnosťou krajského súdu sa s touto skutočnosťou vysporiadať a posúdiť, či neumožnenie položenia dvoch otázok svedkovi K. V. s ohľadom na ich obsah, predmet prejednávaneho prípadu, ako aj skutočnosť, že obvineným bolo umožnené kľásť celý rad ďalších otázok, predstavovalo porušenie ich práva na obhajobu zásadným spôsobom. Odvolací súd sa však týmito námietkami obvinených vôbec nezaoberal, nijako na ne nereagoval a dovolateľom v tomto smere neposkytol žiadnu odpoveď.

K námietkam obvinených spočívajúcich v tom, že v konaní pred súdmi nižších stupňov neboli vykonané dôkazy, ktoré špecifikovali v podaní z 10. decembra 2018, je potrebné uviesť, že vychádzajúc z ustanovenia § 272 ods. 3 Trestného poriadku obvinený je síce v rámci práva na obhajobu oprávnený navrhovať dôkazy a určitý dôkaz aj sám zabezpečiť, je ale na úvahe orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktoré z dôkazov vykoná, respektíve zabezpečí. V rámci práva na obhajobu, v konaní pred súdom je povinnosťou súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú. Výhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania, je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá, a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom, nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom R 116/2014).

Z predloženého spisu je zrejmé, že okresný súd na hlavnom pojednávaní konanom 13. mája 2022 pred tým, ako podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku vyhlásil dokazovanie za skončené v zmysle § 272 ods. 2 Trestného poriadku zisťoval, či majú procesné strany návrhy na doplnenie dokazovania, pričom k vyhláseniu dokazovania za skončené pristúpil až potom čo zistil, že procesné strany nemajú návrhy na doplnenie dokazovania. Pokiaľ obvinení následne považovali za nedostatočný rozsah okresným súdom vykonaných dôkazov, ktoré navrhovali, mali možnosť tieto dôkazy navrhnúť ešte buď v záverečnej reči alebo v rámci konania na odvolacom súde.

Z obsahu záverečnej reči vyplýva, že obvinení zopakovali svoj návrh na doplnenie dokazovania, ktorí predložili pred konaním hlavného pojednávania a navrhli tiež, aby poškodení E. R. a R. V. boli osobne konfrontovaní s obsahom zvukového záznamu predloženého 9. decembra 2021, zachytávajúceho priebeh skutkového deja zo 4. marca 2027 krátko po 17. hodine, s obsahom ktorého sú výpovede dotknutých poškodených zachytené v zápisniciach o ich výsluchoch, podľa názoru obvinených, v rozpore. Z obsahu zápisnice o verejnom zasadnutí konanom krajským súdom o ich odvolaní síce plynie, že návrhy na doplnenie dokazovania na verejnom zasadnutí neboli, vzhľadom, ale na to, že svoju

námietku o nevykonaní dokazovania konfrontovaním poškodených s obsahom zvukového záznamu predloženého súdu 9. decembra 2021 dovolatelia spojili s námietkou, že z tohto zvukového záznamu je nepochybne, podľa názoru obvinených, zrejme, že poškodení nehovorili pravdu, pretože ich tvrdenia nie sú na spomínanom zvukovom zázname zachytené, bolo potrebné, aby sa odvolací súd s touto odvolacou námietkou a potrebou doplnenia dokazovania v tomto smere konkrétne zaoberal a obvineným poskytol na ňu konkrétnu uspokojivú odpoveď (odôvodnenie, že výpovede poškodených sú v súlade s výpoveďami svedkov s opomenutím zvukovej nahrávky s ohľadom na skutočnosť, že zvuková nahrávka predstavuje dôkaz objektívneho charakteru, skutočne nestačí).

Obdobne tak súdy nižšieho stupňa nedali žiadnu odpoveď obvineným na ich námietku spočívajúcu v tom, že poškodení a vypočutí svedkovia v prejednávanej veci, podľa ich názoru, klamali, keď tvrdili, že poškodený E. R. postrelil E. L. v momente, keď mal tvárou prichádzať k nemu (E. R.), pretože E. L. bol postrelený do ľavej nohy pod kolenom, avšak zozadu, čo plyní aj zo znaleckého dokazovania vykonaného v „zrkadlovej veci“ vedenej pod spisovou značkou 6T/57/2018, a preto nemohol byť poškodenému E. R. otočený tvárou. Skutočnosť, či obvinený E. L. bol postrelený zozadu alebo spredu bola teda overiteľná (zistiteľná) s tým, že toto zistenie má vplyv na posúdenie hodnovernosti výpovedí poškodených a svedkov, preto bolo potrebné, aby na tieto námietky dostali obvinení výslovnú konkrétnu odpoveď.

Vzhľadom na to, že odvolací súd (a v konečnom dôsledku ani súd prvého stupňa) adekvátne (zákonne, zrozumiteľne, presvedčivo, dostatočne vyčerpávajúco) na podstatné námietky obvinených zásadného významu nereagoval, dopustil sa porušenia ustanovenia § 176 ods. 2 Trestného poriadku v neprospech obvinených tým, že nedostatky v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa nenapravil porušil aj ustanovenie § 319 Trestného poriadku a takýmto svojím postupom naplnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Najvyšší súd preto napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ale aj rozsudok okresného súdu zrušil (ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad) a súdu prvého stupňa prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Týmto rozhodnutím dovolacieho súdu sa teda prejednávaná vec dostala do štádia konania pred súdom prvého stupňa, v rámci ktorého bude teraz už Mestský súd Košice povinný o podanej obžalobe opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodniť a v prípade podania odvolania bude potom úlohou krajského súdu o podanom odvolaní rozhodnúť a svoje rozhodnutie taktiež náležite odôvodniť pri súčasnej viazanosti mestského a krajského súdu vyššie uvedeným právnym názorom dovolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie bolo podané len v prospech obvinených J. L. a E. L., a preto budú tak okresný, ako aj krajský súd v ďalšom konaní limitované zásadou zákazu „reformatio in peius“ v zmysle § 391 ods. 2 Trestného poriadku.

Ďalšie námietky obvinených nepovažoval najvyšší súd za opodstatnené.

Obvinení v podanom dovolaní namietali, že nebolo vyhovené ich návrhom na opravu dvoch zápisníc o hlavnom pojednávaní a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 60 ods. 1 Trestného poriadku o oprave, doplnení a námietkach proti záznamu alebo proti zápisnici rozhodne orgán, o ktorého záznam alebo zápisnicu ide. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť.

Návrh alebo žiadosť procesnej strany na vydanie uznesenia o oprave vyhotovenia rozhodnutia a jeho rovnopisu treba v zmysle § 62 ods. 1 Trestného poriadku považovať za podnet pre predsedu senátu na postup podľa § 174 ods. 1 Trestného poriadku. Ak sa zistí opodstatnenosť podnetu, predseda senátu postupuje v intenciách § 174 ods. 1, ods. 2 a ods. 4 Trestného poriadku s tým, že proti uzneseniu o

oprave podľa ods. 1 §-u 174 Trestného poriadku je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Ak podnet nie je opodstatnený, predseda senátu o tom len písomne upovedomí toho, kto podnet podal (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 1/2013).

Obvineným je potrebné prisvedčiť, že zo strany okresného súdu ostali opomenuté ich námietky týkajúce sa úpravy a doplnenia dvoch zápisníc z hlavného pojednávania (11. septembra 2019 a 20. novembra 2019) a opravy dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa.

K tomu je však potrebné v prvom rade uviesť, že vychádzajúc z ustanovení § 174 Trestného poriadku a § 60 Trestného poriadku účelom opravného uznesenia je opraviť písárske chyby a iné zrejme nesprávosti tak, aby sa dosiahla úplná zhoda písomného vyhotovenia rozhodnutia s tým, ako bol vyhlásený a účelom uznesenia o oprave zápisnice je dosiahnuť, aby zápisnica o úkone vrátane hlavného pojednávania verne zachytávala jeho priebeh, pritom si je nutné uvedomiť, že pokiaľ zápisnicu o hlavnom pojednávaní diktuje predseda senátu, nikdy nejde o doslovné zaznamenanie priebehu tohto úkonu, ale „len“ jeho podstatného obsahu, ktorý môže byť vyjadrený aj inými výrazovými prostriedkami, aké použili vypočúvané osoby, každopádne však by tieto výrazové prostriedky nemali meniť zmysel a význam povedaného. Zároveň nevyhovenie, či nereagovanie zo strany súdu na návrh na opravu zápisníc alebo rozhodnutia samé osebe v takejto podobe dovolacím dôvodom nie je, obvinení pritom v podanom dovolaní neuvádzajú, ako nimi vnímané konkrétne nepresnosti vo vyhotovení rozhodnutia súdu prvého stupňa alebo zápisníc o hlavnom pojednávaní, ktorých sa mal okresný súd dopustiť, a ktoré nenapravil, mali zásadným spôsobom zasiahnuť do ich práv alebo postavenia.

Obvinení taktiež namietali, že im nebolo vysvetlené, z akých technických príčin neexistuje zvukový záznam z hlavného pojednávania z 18. mája 2022, kedy bol vyhlásený rozsudok bez ich prítomnosti s tým, že neexistencia zvukového záznamu neumožňuje posúdiť, či obsah vyhláseného rozsudku je v plnom súlade s tým, čo je v písomnej forme uvedené v zápisnici. Vo vzťahu k predmetnej námietke je potrebné uviesť, že z predloženého spisu nevyplýva, že by obvinení žiadali o poskytnutie zvukového záznamu z dotknutého hlavného pojednávania v zmysle § 61a Trestného poriadku. Navyše zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 18. mája 2022 plynie, že pri vyhlasovaní rozhodnutia boli prítomní obvinení E. L. a obhajca obvinených, ktorí tak mali možnosť priamo vlastnými zmyslami vnímať obsah vyhláseného rozhodnutia a porovnať ho so zápisnicou o hlavnom pojednávaní.

Vyššie uvedenými skutočnosťami preto obvinení dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ale ani žiaden iný zjavne nenaplnili.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Úspešné uplatnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu predpokladá, že v prejednávanej veci konala alebo rozhodovala vylúčená osoba, ktorá je zároveň z procesného hľadiska nositeľom postavenia orgánu činného v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Trestného poriadku), sudcu alebo prísediaceho.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Pomerom úradnej osoby k prejednávanej veci je najmä vzťah prezentovaný záujmom úradnej osoby na výsledku prejednávanej veci, napríklad z dôvodu, že v takejto veci vystupuje ako poškodený alebo poškodeným je jej blízky príbuzný, alebo vzťah založený na situácii, že úradná osoba bola svedkom prejednávanej veci a podobne.

Pomerom k osobe, ktorej sa úkon týka, jej zástupcovi, prípadne k inému orgánu činnému v tomto konaní môže byť napríklad vzťah príbuzenský, úzko priateľský alebo prípadne naopak nepriateľský, opierajúci sa však o konkrétne skutočnosti, z ktorých by bolo možné takýto pomer vyvodiť.

Vždy však ide o okolnosti, ktoré bránia byť sudcovi vo veci, či už subjektívne alebo objektívne nestranným.

Okolnosti, ktoré bránia sudcovi objektívne byť nestranným, nastávajú nezávisle od jeho vôle, vyvolávajú však oprávnené pochybnosti o jeho nestrannosti, so zreteľom napríklad na štatút, či funkcie, ktoré vo veci vykonával a aj keby sudca subjektívne bol nestranným, nemôže vo veci pre ich existenciu konať v zmysle teórie zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa taký aj objektívne javiť stranám v konaní.

Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je preukázaný opak a spravidla sa posudzuje podľa správania sudcu.

S ohľadom na existenciu Ústavou Slovenskej republiky (čl. 48 ods. 1 zákona číslo 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov) garantovanú zásadu zákonného sudcu, však musí ísť o taký výnimočný dôvod, ktorý spôsobuje, že v konkrétnej trestnej veci bude lepšie zabezpečené uplatnenie základných zásad trestného konania prostredníctvom iného sudcu. Teda sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezáujato a spravodlivo.

Ako to už bolo vyššie naznačené, pri riešení otázky nestrannosti sudcu je nutné zohľadniť aspekty tak subjektívneho, ako aj objektívneho charakteru (primerane rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Piersack proti Belgicku), pritom pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak s tým, že na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti sa vyžaduje dôkaz o skutočnej zaujatosti (primerane rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Hauschildt proti Dánsku). Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov v zmysle už spomínanej tzv. teórie zdania nezaujatosti, podľa ktorej spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná, nestačí teda, že sudca je objektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (primerane rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudská práva Delcourt proti Belgicku), pričom vždy je treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti (primerane rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudská práva Pullar proti Spojenému kráľovstvu) s tým, že relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych, dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť však nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo i len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. V tejto súvislosti je potrebné brať na zreteľ skutočnosť, že spoločenské vzťahy v najširšom slova zmysle sú vzťahmi vzájomného pôsobenia, kontaktu a interakcie medzi členmi spoločnosti, preto závažnosť, ktorá by založila pochybnosť o nezaujatosti zákonného sudcu a znamenala by dôvod pre jeho vylúčenie z prerokovania a rozhodovania veci, môže aj pri zohľadnení už spomínanej tzv. teórie zdania nastať iba v prípade, keď je celkom zjavné, že vzťah sudcu k danej veci, k stranám v konaní alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať nezávisle a nestranne (primerane rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 332/2008).

O námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31 (§ 32 ods. 6 Trestného poriadku).

Z predloženého spisu je zrejmé, že v konaní pred súdom prvého stupňa obvinení vzniesli námietku

zaujatosti konajúcej sudkyne z dôvodu, že im mala brániť v kladení otázok svedkovi. O predmetnej námietke rozhodla samosudkyňa podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku v spojení s § 31 ods. 1 Trestného poriadku tak, že nie je vylúčená, pričom krajský súd sťažnosť obvinených proti tomuto rozhodnutiu ako nedôvodnú zamietol.

K tomu je potrebné uviesť, že vychádzajúc z ustanovení § 261 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 259 Trestného poriadku predseda senátu (samosudca) môže určitú otázku kladenú aj obžalovaným svedkovi nepripustiť.

Preto pokiaľ samosudkyňa na hlavnom pojednávaní nepripustila niektoré otázky, ktoré chceli obžalovaní položiť svedkom, išlo z jej strany o riadny procesný postup súdu, ktorý námietku zaujatosti vychádzajúc z ustanovenia § 32 ods. 6 Trestného poriadku sám osebe nemôže úspešne opodstatniť s tým, že o takejto námietke zaujatosti sa ani nerozhoduje.

Aj keby sudkyňa nepripustila niektoré otázky zo strany obvinených nesprávne (pochybila by v úsudku pri takomto postupe), sám osebe bez ďalšieho, pričom obvinený nič ďalšie okrem toho, že sudkyňa pri nepripustení ich otázok nepostupovala správne, neuviedli, takýto chybný postup vznesenie námietky zaujatosti neopodstatňuje, nie je predmetom konania o námietke zaujatosti s tým, že na vyriešenie naznačenej chyby je určené konanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiu vo veci samej.

Ani najvyšší súd preto dôvod zaujatosti u konajúcej samosudkyne a dôvod pre jej vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania v prejednávanej veci nevzhliadol.

Obdobne tak najvyšší súd nevzhliadol ani dôvod zaujatosti predsedu senátu a jeho členov krajského súdu konajúceho o odvolaní obvinených z dôvodu, že vychádzajúc z ustanovenia § 32 ods. 6 Trestného poriadku (ako to vyplýva zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obvinených) nekonal o námietke zaujatosti obvinených založenej na tom, že predseda odvolacieho senátu JUDr. František Ševčovič ako predseda sťažnostného senátu nevyhovel sťažnosti obvinených proti uzneseniu okresného súdu, spisovej značky 6T/57/2018, ktorým sa konajúci samosudca nevyhlásil z vykonávania úkonov v dotknutej trestnej veci (vedenej pod sp. zn. 6T/57/2018).

Obvinení v námietkovom konaní vo veci spisovej značky 6T/57/2018 v podstate namietali, že konajúci samosudca nesprávne aplikoval obmedzenia vylučujúce účasť niektorých osôb na hlavnom pojednávaní z dôvodu ochrany pred ochorením Covid-19, keďže obvinený J. L. v pozícii splnomocnenca poškodeného E. L. bol proti spomínanému ochoreniu očkovaný, a preto mu účasť na hlavnom pojednávaní mala byť umožnená.

Aj na tomto mieste je nutné uviesť, že samosudca bol oprávnený neumožniť vstup niektorým osobám na hlavné pojednávanie z dôvodu ochrany zdravia pred vyššie uvedeným ochorením. To znamená, že ak tak urobil (neumožnil niektorým osobám vstup na hlavné pojednávanie), išlo z jeho strany o riadny procesný postup súdu, ktorý v napadnutom uznesení aj riadne odôvodnil, preto nespokojnosť obvinených s týmto jeho postupom bez ďalšieho, vychádzajúc z ustanovenia § 32 ods. 6 Trestného poriadku, nemôže úspešne námietku zaujatosti opodstatniť a vlastne nebolo potrebné o nej ani konať.

Ak by aj samosudca pochybil v úvahe nepripustiť určitú osobu na hlavné pojednávanie z dôvodu obmedzujúcich opatrení chrániacich zdravie pred chorobou Covid - 19, bez ďalšieho táto skutočnosť sama osebe o jeho zaujatosti nevypovedá, pričom jeho chybný postoj v tomto smere by mohol byť predmetom riešenia v rámci opravných prostriedkov proti rozhodnutiu vo veci samej, nie však konania o námietke zaujatosti, pritom obvinení okrem nespokojnosti so spôsobom riešenie účasti osôb na pojednávaní samosudcom iný dôvod jeho zaujatosti nekonštatujú.

Z uvedeného je potom zrejmé, že pokiaľ predseda senátu odvolacieho senátu nevzhliadol pochybenie v postupe samosudcu pri zabezpečení účasti osôb na hlavnom pojednávaní, táto skutočnosť sama osebe (obvinení iné skutočnosti netvrdia) nie je dôvodom pre pochybnosti o jeho nezaujatosti, a už vôbec nie o

zaujatosti ostatných členov odvolacieho senátu. Vzhľadom na to, že sa tým namieta riady procesný postup súdu, o takejto skutočnosti vychádzajúc z ustanovenia § 32 ods. 6 Trestného poriadku sa ani nekoná, preto odvolací súd postupoval správne, pokiaľ o námietke zaujatosti obvinených z nimi naznačeného dôvodu nekonal.

Obdobne tak dôvodom pre vylúčenie dozorujúceho prokurátora nie je skutočnosť, že sa stotožnil s postupom vyšetrovateľky (ide o dôvody stojace mimo rámca § 31 ods. 1 Trestného poriadku, o ktorých sa v zmysle ustanovenia § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekoná).

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinení zjavne dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku nenaplnili.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku sa vzťahuje k najdôležitejšej fáze trestného konania, teda k dokazovaniu. Týka sa predovšetkým vykonávania dôkazov súdom, ale zahŕňa aj predchádzajúce dve štádiá, teda ich vyhľadávanie a zabezpečovanie, lebo dôkazy zadovážené v rozpore so zákonom, eventuálne získané nezákonným donútením alebo hrozbou, nie sú v trestnom konaní použiteľné a hodnotiteľné. V rámci uvedeného dovolacieho dôvodu sa preto skúma predovšetkým postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu pri získavaní a vykonávaní tých dôkazov, ktoré slúžili ako podklad pre rozhodnutie vo veci (primerane rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 3Tdo/26/2017, 3Tdo/39/2019, 4Tdo/88/2015).

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistene porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov, tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 24/2020).

Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej rozhodovacej praxi však ako podklad pre záver o porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), skúma celkovú spravodlivosť procesu (primerane napríklad rozhodnutia ESLP vo veci Al-Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu z 15. decembra 2011, Schatschaschwili proti Nemecku z 15. decembra 2015, Ibrahim a ďalší proti Spojenému kráľovstvu z 13. septembra 2016, Simeonovi proti Bulharsku z 12. mája 2017, Murtazaliyeva proti Rusku z 18. decembra 2018 a ďalšie). Teda pre záver o porušení článku 6 Dohovoru z pohľadu práva na spravodlivý proces nestačí akékoľvek (nepodstatné, formálne) porušenie zákona pri vykonávaní akéhokoľvek dôkazu, ale musí ísť o porušenie podstatné, závažné, majúce zásadný materiálny dopad na práva obvineného, a to až do takej miery, že spôsobuje nespravodlivosť procesu ako celku.

Podľa § 270 ods. 2 Trestného poriadku sa zvukový, obrazový alebo obrazovo-zvukový záznam ako dôkaz vykoná na technickom zariadení, a to oboznámením celého záznamu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti. Ak to povaha dôkazu pripúšťa, môže sa vykonať aj oboznámením jeho celého písomného prepisu alebo jeho časti, ktorá sa týka dokazovanej skutočnosti. Súčasťou výkonu tohto dôkazu je aj správa o tom, akým spôsobom a kým bol záznam vyhotovený alebo získaný.

Vo vzťahu k námietkam obvinených v tom smere, že nevyhotovením prepisu nahrávky zvukového záznamu č. 2 a č. 3 došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku je potrebné v prvom rade uviesť, že vychádzajúc zo zápisnice o hlavnom pojednávaní (č. l. 463 a č. l. 464) zvukový záznam č. 2 a zvukový záznam č. 3 z č. l. 442, ktorí obvinení označujú ako

nahrávka č. 3 bol prehratý v súlade s ustanovením § 270 ods. 2 Trestného poriadku, teda pri vykonaní toho dôkazu boli dodržané zákonom (Trestným poriadkom) stanovené náležitosti, pričom obvinení uvedený spôsobom vykonania týchto dôkazov na hlavnom pojednávaní nenamietali a nezákonnosť vykonania predmetných dôkazov začali namietat až v čase, keď ich súd vyhodnotil spôsobom nezodpovedajúcim predstavám obvinených, čo však nie je možné považovať za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ale ani žiadneho iného, pretože Trestný poriadok nevyžaduje pri vykonaní dôkazu (súkromnej nahrávky) vyhotovenie a prečítanie jej písomného prepisu.

Vyššie uvedenými námietkami preto obvinení zjavne dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nenaplnili.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Naposledy citované ustanovenie slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

Vzhľadom na to, že súdy nižšieho stupňa, ako to už bolo vyššie uvedené, nedali obvineným odpoveď na podstatné otázky týkajúce sa uznania ich viny (či výkon právomoci poškodenými ako príslušníkmi mestskej polície ne/bol v súlade so zákonom a ďalšie) je otázka právnej kvalifikácie skutku a v tejto súvislosti naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku predčasná s tým, že námietky obvinených smerujúce proti ustálenému skutku a hodnoteniu vykonaného dokazovania majúce skutkový charakter sú z dovolacieho prieskumu s ohľadom na znenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i), text za bodkočiarkou, Trestného poriadku vylúčené.

Zároveň pre úplnosť je potrebné uviesť, že vychádzajúc z ustanovení § 374 ods. 1 Trestného poriadku a § 385 ods. 1 Trestného poriadku je úlohou obvineného (kvalifikovane zastúpeného obhajcom), keďže dovolacie konanie je výlučne návrhovým konaním (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 1/2010), aby v podanom dovolaní vecne špecifikoval konkrétne chyby dovolaním napádaného rozhodnutia prípadne konania, ktoré mu predchádzalo, pričom úlohou dovolacieho súdu nie je domýšľať si, či hľadať, v čom by mohli spočívať konkrétne dôvody obvineného námietok (primerane napríklad rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 518/2019) s tým, že je už vecou dovolacieho súdu, aby takto vecne špecifikované konkrétne chyby podradil pod príslušné ustanovenie § 371 Trestného poriadku a posúdil jeho ne/naplnenie (primerane rozhodnutie publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

Práve z dôvodu, aby obvinený mohol podať kvalifikované dovolanie, a to aj za situácie, že nemá právnické vzdelanie, vychádzajúc z ustanovenia § 373 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, obvinený môže dovolanie podať len prostredníctvom obhajcu a v konaní o dovolaní musí byť obvinený zastúpený obhajcom.

Preto nestačí, ak obhajca v dôvodoch dovolania namieta bez ďalšieho (bez uvedenia konkrétnych

dôvodov) naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku s tým, že k tomuto záveru by mal najvyšší súd ako súd dovolací dospieť pri komplexnom vyhodnotení podania obvinených (v rozsahu takmer 100 strán).

Vzhľadom na to, že Trestný poriadok, ako to už bolo vyššie uvedené, stanovuje povinnosť, aby obvinený podal dovolanie prostredníctvom obhajcu a bol v dovolacom konaní obhajcom zastúpený, je povinnosťou obhajcu podaním vypracovaným osobne obvineným sa zaoberať, preštudovať ho, posúdiť opodstatnenosť a zmysluplnosť jeho jednotlivých námietok a do písomného vyhotovenia dovolania pojať už len tie, ktoré by mohli z vecného hľadiska opodstatňovať naplnenie niektorého z dovolacích dôvodov vyplývajúcich z ustanovenia § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Zjavne bezúspešné dovolacie námietky, neobratne a neodborne (bezdôvodne niekoľkonásobne opakované) formulované obvinenými používajúcimi zbytočné prívlastky, pomocné výrazové prostriedky a bezdôvodne niekoľko násobne opakovaný detailný priebeh skutkového deja z pohľadu obvinených, bezúčelne a bez zrejmej logického súvisu, vsúvaný do formulácie námietok, používaním ktorých obvinení docielili rozsah dovolania spolu s jeho doplneniami na niekoľko 100 strán, len zbytočne a na ťarchu obvinených, prípadne obhajoby, predlžujú dovolacie konanie a vyvolávajú nebezpečenstvo, že v ich spleti zaniknú aj námietky opodstatnené.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát najvyššieho súdu jednomyseľne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.